

Examenul de bacalaureat 2013

**Proba E - b)
Limba și literatura maghiară maternă**

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

VARIANTA 10

- Se punctează oricare modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă fracțiuni de punct, dar se pot acorda punctaje intermediare pentru rezolvări parțiale, în limitele punctajului indicat în barem.
- Se acordă 10 puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la 10 a punctajului total acordat pentru lucrare.

SUBIECTUL I (30 de puncte)

a. a cím és a szöveg kapcsolata 5 pont

Érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszádra 1 pont.

Lehetséges válasz: a mondatértékű cím témát jelöl. A versbeli leírás Célia alakját állítja előtérbe, de a portré különlegességét az adja, hogy a kép nem az asszony bánkódását hangsúlyozza, hanem külső és belső szépségét, finomságát.

b. a versbeszéd sajátosságai 5 pont

Érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszádra 1 pont.

Lehetséges válasz: a lírai én egyes szám harmadik személyben szólal meg, a beszéd leíró jellegű és képi beszéd. A képek megalkotása viszont azt sejteti, hogy a személytelenség látszólagos, a beszélőt mély érzelmi szálak fűzik a leírás tárgyához.

c. a versszakokat szervező költői kép 5 pont

Érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszádra 1 pont.

Lehetséges válasz: a versszakokat szervező költői kép három önálló, de elemeik sajátos kombinációja révén egymásra utaló hasonlat. Az első a fiókáját vesztett fülemüle kesergéséhez hasonlítja Célia sírását, a második a tavaszi harmathoz áradó könnyeit, a harmadik a csüggedt nő testtartását a megtört liliomszálhoz. A harmadik strófa zárlatában felbukkanó újabb hasonlat visszautal a második szakasz kezdőképére, így a „*mint tavasz harmatja*” kép keretbe foglalja a második és harmadik strófát.

d. a vers zeneiségének jellemzői 5 pont

Érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszádra 1 pont.

Lehetséges válasz: a szabályos strófaból álló vers hangzása zenei. A zeneiség összetevői a hangsúlyos ritmus, a belső rímek, a sorvégi félrímek, valamint az alliteráció. Minden strófa 6 sorból áll, a szakaszok páratlan sorai 12 szótagúak, és a belső rím révén két egységre tagolódnak. Ritmusképletük 4/2//4/2. A páros sorok kétütemű 7-es sorok, ritmusképletük 4/3, a sorok vége egybecseng. A különleges hatású belső rímek (liliomszál – áll, könyve – görögve), a nagyfokú mûgond tehetséges költőre vallanak.

Tökéletesen összefüggő szöveg, logikus gondolatmenet, helyes fogalomhasználat 5 pont
Helyenként töredezett gondolatmenet, helyes fogalomhasználat 3 pont, logikus gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat 3 pont, töredezett gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat 1 pont.

Helyesírás, nyelvhelyesség 5 pont

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

Bármely, a javítókulcstól eltérő helyes válasz maximális pontot ér.

a. A szöveg témája 5 pont

Lehetséges válasz: egy házasság története

b. Kós Károly érdeklődési köre 5 pont

Lehetséges válasz: népi építészet, rajz, könyvillusztrálás, könyvkötés

c. A jegyajándék különös értéke 5 pont

Lehetséges válasz: egyéni, eredeti ötleten alapuló, kézzel készített, egyetlen személynek szánt munka

d. Szövegalkotás

Az érvelő szövegtípus követelményeinek betartása (logikai összefüggések, ok-okozati rend, meggyőző érvek) **5 pont**

A témához való igazodás **5 pont**

Logikus gondolatvezetés, szövegkohézió, nyelvhelyesség, helyesírás 5 pont

---

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

a. műfaji sajátosságok 5 pont

Érvényes, a kor és a választott irodalmi alkotás ismeretén alapuló, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszadásra 1 pont.

Lehetséges válasz: a regény/novella műfaji sajátosságainak példázása a választott alkotásban (pl. nagy terjedelem, hosszabb időtartamot felölelő történet, szerteágazó cselekmény, fő- és mellékszereplők, részletesen kidolgozott jellemek / rövid terjedelem, zárt cselekmény, egyetlen eseményszál, kevés szereplő, általában változatlan jellemű szereplők, gyakori a csattanós zárlat)

b. a választott alkotás történetalakítása 5 pont

Érvényes, műismereten alapuló, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszadásra 1 pont.

Lehetséges válasz: a metonimikus és/vagy metaforikus történetalakítás sajátosságainak kiemelése (pl. lineáris cselekményvezetés, kronologikusság, ok-okozati összefüggés az események között, a történet a valóság illúzióját kelti – valószerű hely, idő, szereplők / idősíkváltás, megszakítottság, metaforikus motívumok/mozzanatok, metaforikusság a tér-és időszerkezetben)

c. romantikus jegyek a választott alkotásban 5 pont

Érvényes, műismereten alapuló, kifejtett válasz *5 pont*, érvényes, de csak részben kifejtett válasz *4 pont*, részben érvényes, kifejtett válasz *3 pont*, részben érvényes, részben kifejtett válasz *2 pont*, kísérlet a válaszadásra *1 pont*.

Lehetséges válasz: menekülés a múltba vagy a jövőbe, egzotikus táj, sarkított figurák/jellemek, jellemen belüli ellentét, kalandok, váratlan fordulatok, érdekfeszítő események, sejtetés, titokzatosság, hangnemek keveredése, történelmi téma stb.

d. realista jegyek a választott alkotásban **5 pont**

Érvényes, műismereten alapuló, kifejtett válasz *5 pont*, érvényes, de csak részben kifejtett válasz *4 pont*, részben érvényes, kifejtett válasz *3 pont*, részben érvényes, részben kifejtett válasz *2 pont*, kísérlet a válaszadásra *1 pont*.

Lehetséges válasz: az ábrázolt világ részletező bemutatása, társadalombírálat, objektivitás, átlagos jellemek, típusűsők, a szereplők sorsa összefonódik a társadalmi/történelmi körülményekkel

Az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása, logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalomhasználat **5 pont**

Tökéletesen összefüggő szöveg, logikus gondolatmenet, helyes fogalomhasználat, tartalmi és formai jegyek betartása *5 pont*, helyenként töredezett gondolatmenet, helyes fogalomhasználat, két-három jellemző tárgyalása *3 pont*, logikus gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat *3 pont*, töredezett gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat, kísérlet értekező szöveg alkotására *1 pont*.

Helyesírás, nyelvhelyesség **5 pont**